

RAVNOPRAVNOST UMJESTO DISKRIMINACIJE

Diskriminacija na radnom mjestu radi starosti, religije, etničke pripadnosti ili seksualne orijentacije je od 1. jula 2004. godine zakonom zabranjena.

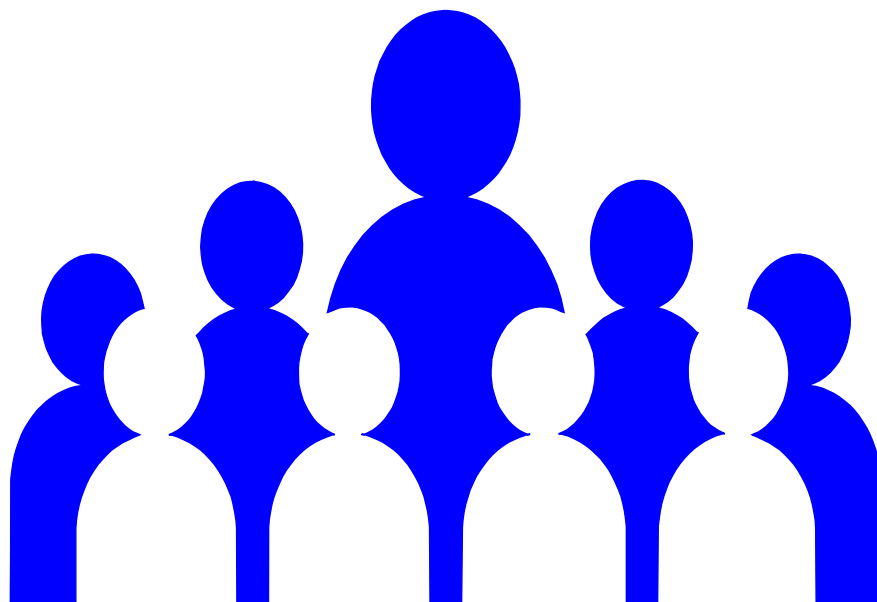
Ravnopravnost je zakonom zagarantovana!

Diskriminacija na radnom mjestu radi starosti, religije, etničke pripadnosti ili seksualne orijentacije je od 1. jula/srpnja 2004. zakonom zabranjena.

Ravnopravnost, odnosno zaštita od diskriminacije kao osnovno ljudsko pravo, utvrđeni su u Evropskoj uniji Ugovorom EZ (član 13). Savjet ministara EU donio je 2000. godine dvije uredbe protiv diskriminiranja. Ove uredbe definiraju ravnopravnost kao osnovno pravo i obavezuju sve članice EU da svoje zakone prilagode istim.

Uredba 2000/78/EG je opšti okvir za borbu protiv diskriminacije zbog religije, starosti ili seksualne orijentacije (Uredba protiv diskriminacije). Ona se odnosi samo na oblasti zaposlenja i zanimanja.

Druga uredba, 2000/43/EG, odnosi se na primjenu Zakona o ravnopravnosti bez obzira na rasu ili etničku pripadnost. Ona još dodatno, vrijedi za oblasti socijalne zaštite, socijalnih olakšica, izobrazbe kao i pristupa javnim dobrima, uključujući stambeni prostor. Praktična primjena ovih ured-

bi od strane zemalja članica vrši se putem saveznog zakona, a preko Komisije o ravnopravnosti, Odvjetništva za ravnopravnost, odnosno Zakona o ravnopravnosti.

Institut SORA je u okviru jednog EQUAL - projekta pod nazivom "Iste Šanse" analizirao diskriminaciju nad migrantima na radnom mjestu.

Pri tome su anketirani migranti, radnici koji imaju austrijsko državljanstvo.

Rezultati su pokazali da se 40% stranaca osjećaju opterećeni na radnom mjestu, a uzroci toga su loši zdravstve-

ni uslovi na radnom mjestu. Samo 16% Austrijanaca imali su isto mišljenje.

Slično stanje se pokazuje i kod opasnosti od udesa i povreda na radnom mjestu. 33 procenta stranih radnika vide ovu opasnost u poređenju sa 13 procenta austrijskih kolega i kolegica. Ovi rezultati ukazuju na strukturnu diskriminaciju nad migrantima u našem društvu. Oni mogu naći zaposlenje samo u određenim oblastima, koje se odražavaju na njihovo zdravlje.

Daljnje informacije o pravnim posljedicama u vezi sa ovim zakonom čitajte na stranici 2

PRAVNE POSLIJEDICE DISKRIMINACIJE

Koje sankcije su predviđene zavisi od toga koji su propisi povrijeđeni. U svakom slučaju se može računati sa naknadom štete od jednog do tri mjesečna dohotka.

Propisi o ravnopravnosti

Niko ne smije biti diskriminisan na radnom mjestu (direktno ili indirektno) na osnovu pola, etničke pripadnosti, religije ili seksualne orijentacije, a naročito ne u slijedećim slučajevima:

- kod zasnivanja radnog odnosa
- kod određivanja plate/plaće
- kod pružanja dobrovoljne socijalne službe koja se ne plaća
- kod preduzimanja mjera školovanja, doškoloavanja i prekvalifikacije
- kod poslovnih unapređivanja, naročito potpore
- kod ostalih uslova za rad
- kod prekidanja radnog odnosa
- kod pristupa savjetovanju, koje se odnosi na izbor zanimanja, doškoloavanja, prekvalifikacije izvan radnog odnosa
- kod članstva, sudjelovanja i korištenja službi radničkih organizacija i organizacija poslodavaca,
- kod korištenja mogućnosti osamostaljivanja

Diskriminacija može biti vidna, ali je često i skrivena.

Neposredna diskriminacija postoji u onim slučajevima, kad je neko lošije tretiran u odnosu na određenu osobu, na osnovu pola, etničkog porijekla, religije, starosti ili seksualne orijentacije.

O posrednoj diskriminaciji govore u onim slučajevima, kad na izgled neutralni propisi, kriteriji i postupci diskriminiraju gore navedene grupe ljudi.

Diskriminacija je takođe i podsticanje trećih osoba na diskriminaciju.

Diskriminacija je takođe i podsticanje trećih osoba na diskriminaciju.

minaciju.

Pravne posljedice povrede zakona o ravnopravnosti

Koje sankcije su predviđene zavisi od toga koji su propisi povrijeđeni. U svakom slučaju se može računati sa naknadom štete od jednog do tri mjesečna dohotka.

Zakon predviđa takođe i naknadu imovinske štete kao nadoknadu za pretrpljene psihičke povrede.

Nekoliko primjera:

- 1) U slučaju diskriminacije pri

zasnivanju radnog odnosa, ako bi bez diskriminacije dotična osoba dobila zaposlenje, predviđena je kazna od najmanje jednog mjesečnog dohotka.

- 2) U slučaju diskriminacije kod poslovnog unapređivanja, predviđena je kazna od najmanje tri mjesečna dohotka, ako bi diskriminirana osoba dobila unapređenje bez primjene diskriminacije.
- 3) U slučaju da neko dobije otkaz radi gore navedenih razloga, isti se može proglašiti nevazeciim

Aktuelno u Gornjoj Austriji

U okviru nadležnosti saveznih vlada donosi se u decembru/prosincu Zakon protiv diskriminacije (ADG). O tome ćemo izvještavati u jednom od naših narednih izdanja.

Kontaktna adresa

Ako ste sami doživjeli diskriminaciju ili ako ste saznali da je neko diskriminisan, obratite se na kontaktnu adresu za borbu protiv diskriminacije (ARAS) u Cenru migrare.

Naše savjetnice i savjetnici stoje Vam rado na raspolaganju i to na 4 jezika: engleski, bosansko-hrvatsko-srpski i njemački.

Literatura:

1. Savezni zakon o ravnopravnosti (Gleichbehandlungsgesetz -GIBG), BGBl broj 66 od 23.06. 2004.
2. AK i ÖGB brošura "Arbeit & Wirtschaft" broj 11 od novembra/studenog 2004.

Zaključivanje bolovanja

Pošto u zadnje vrijeme često dolazi do slučajeva da radnici dobiju otkaz zato što se ne jave na posao, želimo Vam skrenuti pažnju na sljedeće:

ako ozdravite, nemojte čekati na termin od glavnog liječnika (Chefarzt), nego se sami prijavite da ste opet zdravi.

Na prijavi bolovanja najčešće stoji datum, do koga Vam je otvoreno isto. U slučaju da nije naveden datum, to ne znači da možete sedmicama ostati na bolovanju. Zato Vam preporučujemo da u tom slučaju idete kod svog kućnog liječnika, koji će Vam ustanoviti do kad ste nesposobni za rad.

Ako se osjećate zdravi, možete jednostavno otići na posao i telefonski javiti nadležnoj bolesničkoj kasi (OÖGKK) da ste opet zdravi.

Bolovanje

Ako ste bolesni i samim tim spriječeni da stupite na posao, morate to odmah javiti Vašoj firmi. Isto tako je potrebna potvrda od nadležnog liječnika da ste nesposobni za rad. Liječnici po ugovoru šalju automatski potrebnu prijavu o bolovanju nadležnoj bolesničkoj kasi.

Ako ste bolesni, potrebno je da se odmah javite Vašem liječniku. Prijavlivanje bolovanja unazad za više od jednog radnog dana moguće je samo ako imate opravdan razlog.

Prijava kao i odjava bolovanja je u svakom slučaju potrebna kako bi dobili potvrdu o bolovanju. To važi takođe i u slučaju da ne primete bolesnički novac. Ako se nalazite na ambulantom

liječenju u bolnici, nije Vam automatski otvoreno i bolovanje. U tom slučaju morate tražiti potvrdu od bolničke ambulante i istu priložiti bolesničkoj kasi (OÖGKK).

Ako se nalazite na ležanju u bolnici ili boravite u banji, bolovanje Vam je automatski otvoreno. Odmah nakon otpuštanja tražite otpusno pismo, koje trebate priložiti svome kućnom liječniku, koji će utvrditi da li Vam je potrebno produžiti bolovanje. ●

Eferding Savjetovanje na turskom jeziku!

Od septembra/rujna 2004. godine Sindikat Gornje Austrije i Radnička komora Eferding nude savjetovanje na turskom jeziku.

Ismail Yarkin, savjetnik u sindikatu i Radničkoj komori i sudski zakleti prevodilac za turski jezik, obavlja savjetovanje na turskom i njemačkom jeziku svakoga četvrtka od 8:00 do 12:00 sati u Radničkoj komori Eferding.

Tel.: Eferding, 07272/59120, mobilni: 0664/2208546 ●

Izmjena u timu savjetnika za turski jezik

Naša kolegica Duygu Uzun želi promijeniti zanimanje i zbog toga krajem novembra/studenoga ove godine prestaje njen radni odnos. Duygu želimo sve najbolje na njenom daljnjem životnom putu. Na upražnjeno radno mjesto primljena je gospođa Tülay Tuncel, koja ima već stečena iskustva u radu sa migrantima.

Tülay želimo srdačnu dobrodošlicu i sve najbolje na njenom novom radnom mjestu. ●

Dodatak za grijanje za osobe koje se nalaze u financijskoj nuždi.

Osobe, koje se nalaze u financijskoj nuždi, imaju pravo na dodatak za grijanje u

iznosu od 150 eura. Taj dodatak mogu dobiti sve osobe koje imaju stan u Gornjoj Austriji, ako im je to glavno mjesto stanovanja, bez obzira sa kojom firmom imaju ugovor o grijanju.

Da bi se utvrdilo ko ima pravo na ovaj dodatak, uzimaju se u obzir primanja svih članova porodice/obitelji koji žive u dotičnom stanu. Donja granica se računa na sljedeći način:

- osobe koje žive same: 653,19 eura
- bračni parovi: 1.015,- eura
- svako dijete: 98,59,- eura
- penzioni dodatak za djecu 69,52

Dodatak za grijanje mogu dobiti samo one osobe koje su stvarno snosile troškove istih.

Zahtjev možete postaviti najkasnije do 31. januara/siječnja 2005. godine kod za Vas nadležne opštine/općine putem za to predviđenog formulara. ●

Poštovane čitateljke, poštovani čitaoci!

Ova godina je već pri kraju.

Na početku svake nove godine, postavljamo sebi ciljeve, koje želimo u sledećoj godini i da ostvarimo. Mnogima polazi za rukom da svoje planove pretvore u djelo, ali mnogi se veće nakon par dana predaju.

Ne predajte se!

Učiniti prvi korak tajna je svakoga uspjeha. Prvi korak je veoma važan, jer svaki veći cilj na životnom putu moguće je samo onda ostvariti ako ga podijelimo na male korake i počnemo sa prvim.

Vama i Vašoj porodici/obitelji želimo lijepe praznike i puno uspjeha i zdravlja u Novoj godini!

migrare –
Zentrum für MigrantInnen OÖ ●

Ukoliko želite besplatno informativni list „direkt“ ispunite ovaj odrezak, frankirajte i nama pošaljite

Da, želim Informativni list „direkt“
dobivati besplatno
 „direkt“ želim na sljedećem jeziku
(odgovarajuće prekrizite)
 o njemački o turski
 o bosanski - hrvatski - srpski

Ime.....

Adresa.....

.....

Markica
€ 0,51

„direkt“
migrare
Zentrum für MigrantInnen OÖ
Humboldtstraße 49/1
4020 Linz

IZOBRAZBA MIGRACIJA 2005

*Da li je svaki konflikt između ljudi različitog porijekla istovremeno i kulturni konflikt?
Za svaki od ovih modula pozvali smo vodeće ličnosti iz ovih oblasti.*

Migracija i njene nijanse!

Zašto ljudi traže novu domovinu? Šta se podrazumijeva pod "integracijom"? Šta kaže zakonodavac u Austriji? Kako nastaju predrasude prema migrantima? Da li je svaki konflikt između ljudi različitog porijekla istovremeno i kulturni konflikt?

Ova i mnoga druga pitanje će biti objašnjena i diskutovana u izobrazbi MIGRACIJA 2005, koju nudi migrare - Centar za migrante/migrantice Gornje Austrije.

Prvi modul, koji starta u januaru/siječnju 2005. godine, nosi naziv "istorija migracije".

Sljedeći modul razjašnjava aktuelnu zakonsku situaciju na ovu temu u Austriji. Treći modul se bavi mračnom stranom migracije, a to su: rasizam, desničarski ekstremizam, antisemitizam. U njemu će biti razjašnjeno kako ove ekstremne forme izolacije nastaju i diktiraju mišljenja.

U aprilu je zadnji modul na temu komunikacija, koji se bavi strategijama, koje omogućavaju da razumijemo i da nas razumiju.

Za svaki od ovih modula pozvali smo vodeće ličnosti iz ovih oblasti, kao što su: prof. dr. Michael John sa Univerziteta u Linzu, mag. August Gächter und mag. Heribert Schie-

del iz Beča, dr. Selin Prakash Özer und mag. Günther Dachs iz Linza, te Mümtaz Karakurt iz Centra migrare.

Teorija i praksa se dopunjavanja: nakon predavanja izvještavaju osobe iz javnog života, kao i migranti sami, kako su oni doživljavaju i "regulišu" migraciju. Učesnici izobrazbe će se sastajati između pojedinih modula i u malim grupama proširivati svoje znanje i razmjenjivati iskustva.

Ova izobrazba je upućena kako

migrantima, tako i Austrijancima, koji se u svakodnevnicu kao i na radnom mjestu susreću sa ovom temom: članovi radničkih savjeta, učitelji, socijalni radnici, savjetnici, skrbnici, službenici itd.

Mjesto održavanja izobrazbe je Volkshaus Ebelsberg. Informacije o sadržaju možete dobiti u Centru migrare, tel.: 0732/610861 (lokal 18 ili 19).

Pitanja, koja se odnose na organizaciju, možete postaviti u VHS Linz, tel.: 0732/7070 - 4326.

ÖGB-Info Nr. 13/2004 ZINr: GZ02Z033978M
P. b. b. Verlagspostamt 4020
Medieninhaber und Herausgeber: ÖGB
Landesexekutive OÖ. Redaktion, Layout
und für den Inhalt verantwortlich:
V. Polak, A. H. Atik, V. Lujic-Kresnik,
M. Fuchs, M. Dujakovic und S. Yetkin
Alle **migrare**
Zentrum für MigrantInnen OÖ,
Humboldtstraße 49/1, 4020 Linz
bosanski-hrvatski-srpski